

Urszula Wróblewska

Elementy folkloru we współczesnej kulturze Tatarów polskich

Tatarzy na ziemiach znajdujących się pod władzą wielkich książąt litewskich pojawili się na początku XIV wieku. Przybywali wówczas z nękanej wewnętrznymi konfliktami Złotej Ordy, stanowiącej wcześniej część wielkiego imperium Czyngis Chana. Przybysze z rozległych stepów Kipczaku posługiwali się różnymi dialektami języka tatarskiego należącego do kipczackiej grupy języków tureckich¹. Pochodząc z różnych stron Złotej Ordy i chanatów przynieśli ze sobą na ziemie polskie różnorodne zwyczaje, obrzędy, normy zachowań oraz dialekty. Już w XVI wieku zatracili w większości swój język ojczysty, zastępując go miejscowym.² W znacznym stopniu do procesu zatracania mowy ojczystej przyczyniły się małżeństwa z chrześcijankami, które to związki w XVI wieku były przez Tatarów litewskich dosyć często zawierane³. Całe otoczenie Tatarów w codziennym komunikowaniu posługiwało się innym językiem niż tatarski. Żona, dzieci, służba nie widziały przyczyn praktycznych, dla których mieliby rozmawiać w języku tatarskim. W życiu publicznym dominował język z rodziny indoeuropejskiej, w związku z tym, aby efektywnie negocjować w sprawach chociażby majątkowych należało sprawnie się nim posługiwać. W służbie wojskowej Tatarzy mieli również do czynienia z żołnierzami z nietatarskich chorągwi. Natomiast w meczecie słyszeli tylko język arabski, który uczony w sposób koraniczny był dla nich

¹ K. Damm, A. Mikusińska, *Ludy i języki świata*, PWN, Warszawa 2000, s. 201.

² S. Kryczyński, *Tatarzy litewscy. Próba monografii historyczno-etnograficznej*, „Rocznik Tatarski”, t. III, Gdańsk 2000, s. 199.

³ H. S. Szapszał, *O zatracaniu języka ojczystego przez Tatarów w Polsce*, „Rocznik Tatarski”, t. I, Gdańsk 1935, s. 34-48.

nie rozumiały i traktowany przez Tatarów jako święty język Koranu⁴. Nie mieli więc możliwości podtrzymywania swego ojczystego języka w domu, w życiu publicznym, w wojsku ani też podczas praktyk religijnych.

Uważam, że zatracanie języka własnego przez Tatarów, stało się bezpośrednią przyczyną rozpoczęcia procesu wyeliminowania lub w znacznym stopniu ograniczenia folkloru w życiu kulturowym tej grupy etnicznej. Folklor postrzegam jako „odrębną i samodzielną część kultury symbolicznej, powszechnie właściwą konkretnym środowiskom”⁵.

W elementach folkloru takich jak: pieśni, tańce, podania, legendy, mity zawierał się system znaczeń i norm wyróżniających grupę wśród innych społeczności. Na straży odrębności kulturowej Tatarów pozostała jedynie religia, jaką wyznawali czyli islam odłamu sunnickiego. Z czasem pod wpływem otoczenia i znacznego oddalenia od centrów religii muzułmańskiej religijność Tatarów zaczęła przybierać charakter synkretyzmu nacechowanego elementami tradycji lokalnej, stepowej i islamskiej. Powstawał swoisty i charakterystyczny tylko dla tej grupy „tatarski islam”⁶. Wokół pięciu filarów wiary pozostawała i konstruowała się sfera związana z folklorem ludności tatarskiej. Nie sposób jasno i klarownie wyodrębnić w religijności tatarskiej pierwiastków o charakterze wyłącznie tatarskim, polskim, litewskim czy białoruskim. W folklorze Tatarów można dopatrywać się elementów przyniesionych ze stepów Kipczaku jak chociażby charakterystyczny tatarski pochówek, gdzie grób zaznacza się przez ułożenie dwóch rzędów kamieni. Dostrzegalne również są elementy folkloru ludności, wśród której Tatarzy mieszkali i z którą współegzystowali. Folklor przypisuje się tradycyjnej kulturze ludowej. Najpełniejszy i najbarwniejszy wachlarz form folkloru można było obserwować wtenczas, kiedy kultura ludowa istniała przez wiele lat niemal w niezmiennym kształcie. Wówczas wśród Tatarów ponad 60% stanowiła ludność zajmującą się rolnictwem lub ogrodnictwem⁷. W związku z tym należy przyjąć, że Tatarzy przyswajali sobie i wytwarzali charakterystyczny dla tej struktury zawodowej model tradycyjnej kultury ludowej. Za przykład można przytoczyć zabiegi magiczne w celu wywołania pogody, związane

⁴ S. Kryczyński, *Tatarzy litewscy...*, op. cit., s. 200.

⁵ Patrz: J. Burszta, def. Folkloru, [w:] *Słownik etnologiczny*, Z. Staszczak (red.), PWN, Warszawa – Poznań 1987, s. 124.

⁶ K. Warmińska, *Tatarzy polscy. Tożsamość religijna i etniczna*, Universitas, Kraków 1999.

⁷ J. J. Tochtermann, *Struktura wiekowa ludności tatarskiej w Polsce*, „Życie Tatarskie” nr 10, Warszawa 1937, s. 13.

ze składaniem ofiary z barana⁸. Praktykowanie tego obrzędu było spowodowane bardzo silną zależnością chłopów od odpowiednich i sprzyjających warunków klimatycznych, które przecież determinowały życie codzienne i religijne.

Folklor podobnie jak cały obszar kultury ludowej ulegał przemianom i stawał się „tworem synkretycznym, historycznie zmiennym, obejmującym zwyczaje i obrzędy, wierzenia i przesady, wróżby i zaklęcia oraz zespół literatury ustnej”⁹. Poziom wiedzy o poszczególnych elementach folkloru jest różny w zależności od pokoleń. Warto zaznaczyć, że pokolenie trzecie (61-90 lat) podlegało procesowi kulturalizacji na drodze bezpośredniego przekazu dziedzictwa kulturowego w rodzinach tatarskich charakteryzujących się tradycyjnym modelem kultury ludowej (wiejskiej). Natomiast pokolenie młodzieży było przede wszystkim nauczane religii przez studentów z krajów muzułmańskich, a w procesie edukacyjnym zupełnie pominięto treści z zakresu etniczności grupy.

Wobec zmian społeczno-ekonomicznych, które miały wpływ na tradycyjną kulturę można wyróżnić trzy rodzaje folkloru. Zanikający folklor tradycyjny, w którym funkcjonują lub jedynie są pamiętane gatunki słowne jak bajka, opowieść, legenda oraz naturalnie funkcjonujące formy wokально-muzyczne. Kolejny rodzaj folkloru nazywany również folkloryzmem, gdzie świadomie podtrzymuje się gatunki folkloru tradycyjnego i rekonstruuje się formy wokально-muzyczne i choreograficzne. Trzeci rodzaj folkloru spontanicznego współczesnego znajduje się w grupie folkloru środowiskowo-zawodowego (dziecięcy, młodzieżowy, subkulturowy) i interspołecznego (plotka, anegdota, satyra społeczno-poetyczne, stereotypowe toasty, formuły życzeniowe)¹⁰.

W artykule skupię się na folklorze zanikającym i rekonstruowanym. Celowo pominę spontaniczny folklor współczesny, gdyż Tatarzy polscy z uwagi na swoją przynależność do różnych grup społecznych, wiekowych, zawodowych, kulturowych z pewnością we wspomnianym rodzaju folkloru uczestniczą.

W celu stwierdzenia jakie elementy folkloru są znane Tatarom polskim badaniom o charakterze ilościowym z pogłębioną analizą jakościową poddałam trzypokoleniowe rodziny tatarskie zamieszkujące północno-wschodnie Podlasie.

⁸ S. Kryczyński, *Tatarzy litewscy...*, op. cit., s. 223.

⁹ T. Smolińska, *Rodzina o sobie- folklorystyczny aspekt rodzinnej tradycji kulturowej*, Opole 1992, s. 12.

¹⁰ Patrz: J. Burszta, def. Folkloru, op. cit., s.124.

Tradycyjny folklor w kulturze Tatarów polskich

Współcześnie trudno wyróżnić elementy tradycyjnego folkloru u Tatarów polskich. Zanikł podobnie jak folklor w kulturze polskiej i u wielu innych grup etnicznych. Pewne jego elementy są jeszcze zauważalne w sferze obyczajowości, w obrzędach przejścia, zwyczajach i legendach.

Jedną z nich podaje S. Kryczyński. Jest to legenda o Aulija Kontusiu.

Do folkloru tatarskiego można zaliczyć legendę o Kuntusiu¹¹. Według niej Kuntuś był ubogim pastuchem u zamożnego Tatara Łowczyckiego. Jego córka została nawrócona przez jezuitów na katolicyzm. Ojciec, aby przebłagać Allacha udał się na *hadżdż* (pielgrzymkę). Niestety zasób finansowy w Mekce skończył się, a Łowczycki nie miał środków, aby powrócić do domu. Ubolewając nad swoim losem spotkał pielgrzyma z Polski, który miał mu pomóc. Ogromne zdziwienie ogarnęło Tatara, gdy rozpoznał w niosącym mu pomoc mężczyźnie swojego pastucha. Kuntuś przeniósł swojego Pana do kraju, ale pod warunkiem, że nigdy nikt się nie dowie, że on prosty pastuch ma taką moc. Żona Łowczyckiego była kobietą ciekawą, a z kobiecą ciekawością trudno sobie poradzić. Wypytywała męża, dlaczego odnosi się z takim szacunkiem i traktuje pastucha jak pobratymcę. Nękając męża ciągłymi pytaniami w końcu zmusiła go do wyjawienia całej prawdy. Niestety zanim Hadży uświadomił sobie jak wielki błąd popełnił, Kuntuś już nie żył, a nad nim widniała niezwykle jasna zorza.

Powszechną czią otaczała ludność tatarska mogiłę świętego Aulija Konteja (Kontusia), które znajdowała się na cmentarzu w Łowczycach. Mogiła Kontusia posiadała w świadomości Tatarów moc uzdrawiającą. Odbываły się tam liczne pielgrzymki. Ludzie przychodzili z nadzieją na spełnienie cudu. Wszystko co rośło dookoła (dęby, rośliny, mech) miało moc magiczną i leczniczą¹².

Obecnie Tatarzy nie odwiedzają grobu Kuntusia w celach religijnych. Islam wyklucza wiarę w świętych ludzi, tylko Allah jest Święty i nawet jego prorocy nie mogą być czczeni. W samej legendzie można doszukiwać się wpływów pierwotnej religii Turków osmańskich jaką był szamanizm. Fakt stworzenia miejsca świętego w celu pielgrzymowania i dodatkowo wzmocnienie jego magiczno-religijnych atrybutów przez przypisanie

¹¹ Zob. S. Kryczyński, *Tatarzy litewscy...*, op. cit., s. 232.

¹² W tekście zastosowałam następujące symbole W – wywiad; A – ankieta; 1,2,3,4... numer respondenta, a – pokolenie pierwsze (do 30 roku życia), b – pokolenie drugie (31 – 60 lat) c – pokolenie trzecie (61 lat – 90).

legendy może być również efektem wpływu kultury ludności otaczającej Tatarów, charakteryzującej się wieloma miejscami związanymi z kultem świętych.

Legendę o Kuntusiu, świętym pastuszką znają trzy pokolenia, ale różny mają do przypowieści stosunek. Osoby, z którymi rozmawiałam z pokolenia w wieku do 30 lat wiedzę o legendzie czerpały z różnych źródeł: „Słyszałem o Kontusiu od mojego taty, opowiadał mi kiedyś jak byłem mały” [W5a]¹³ „Czytałam o tym w książce Miśkiewiczca o Tataarach” [W4a].

Rodzice wiedzą o postaci świętego od swoich dziadków „dziadek opowiadał mi, że jest taki święty, który spełnia prośby i ratuje w potrzebie” [W1b]. Osoby pokolenia drugiego podchodzą do tej postaci obojętnie, nie wywołuje on w nich jakiś szczególnych emocji. „Święty pochowany w Łowczycach” [A15b]. Określają go także jako „bohatera” czy „legendarną postać”.

W pokoleniu pierwszym Kuntuś jest negatywnie oceniany i wykreślany z życia religijnego. „Ta postać bardzo długo istniała w pamięci jeszcze nawet moi dziadkowie dobrze znali tę legendę, ale ja w coś takiego nie wierzę, nie ma świętych ludzi w islamie, Święty jest Bóg” [W3a]

W pokoleniu trzecim (najstarszym) osoby są bardzo silnie związane z Kontusiem „Był to taki zwykły pastuch, ale on mógł się przenosić do Mekki. Pomógł wrócić dla swego Pana z pielgrzymki do domu, został jego «achrieć» (pobratymiec). Pan rozpowiedział co się stało i jaki Kontuś jest i wtedy on zmarł¹⁴. Jak umierał to miał nad głową światło, to znak od Allacha, że on jest święty. Jego grób jest w Łowczycach, mój ojciec jeździł tam, bo mój brat się bardzo słaby urodził i umierający, a wtedy mama strasznie słaba była, karmić go nie dała rady. Tato pojechał na grób świętego modlił się, prosił o zdrowie dla mamy i brata, i Kontuś go wysłuchał i pomógł” [W3c].

Innym przykładem zanikającego folkloru jest legenda, której czynnikiem sprawczym jest święto w roku obrzędowym zwane Aszura. Obchodzone jest według Tatarów na pamiątkę dnia, w którym Fatma, córka Muhammada oczekiwała powrotu swych synów Huseina i Hasana z wojny. Na przyjęcie ich Fatma przygotowywała kilka potraw, gdy w trakcie przygotowań otrzymała wiadomość, że synowie jej polegli w walce, zrozpaczona matka zmieszała wszystkie swoje potrawy. Po dziś dzień Tatarzy tradycyj-

¹³ P. Borawski, *Folklor ludności tatrskiej na ziemiach polsko-litewskich*, „Przegląd Orientalistyczny” nr 2 (118).

nie w Dzień Aszura gotują kompot z dziewięciu owoców, jagód i ryżu. Legenda ta przekazywana z pokolenia na pokolenia jest traktowana jako przypowieść religijna. Nie ma jednak podstaw historycznych, gdyż w momencie śmierci Huseina jego matka już nie żyła. Niewątpliwie mamy tutaj do czynienia z elementem folkloru, który w różny sposób funkcjonuje u Tatarów polskich w kolejnych trzech pokoleniach.

Święto Aszura budzi wiele kontrowersji w życiu religijnym Tatarów polskich. W islamie wyróżniamy dwa odłamy – sunnicki (ok. 95%) i szyicki (ok. 5%). Święto Aszura jest jednym z głównych świąt w szyickim roku religijnym. W związku z tym nie należy do świąt obchodzonych przez sunników, do grona których zaliczamy również Tatarów polskich¹⁴.

Zawsze w czasie tego „bajramu” (święta) przygotowywano kompot, który stał się podstawowym wyróżnikiem i atrybutem święta. Legendę stanowiącą podstawę praktykowania święta, traktuję jako pozostałości form folkloru u Tatarów przenoszone drogą ustną z pokolenia na pokolenie.

Pokolenie pierwsze o bardzo wysokim poziomie kompetencji religijnych nie uznaje tego święta, ponieważ nie jest ono związane z tradycją sunnicką. Pomimo tego pokolenie to zna legendę związaną ze świętem i kojarzy z nim właściwy mu atrybut (kompot). „Dwudniowe święto upamiętniające śmierć syna proroka, tradycyjnie z tej okazji przygotowuje się kompot z siedmiu owoców tak jak to z rozpoczy zrobiła matka, gdy dowiedziała się o stracie syna, jest to święto szyickie” [W1a].

Święto Aszura jest kojarzone przez drugie pokolenie przede wszystkim z kompotem i czynnościami związanymi z jego przygotowaniem. „Kompot wieloskładnikowy przygotowujemy na okoliczności Aszura-Bajram” [A27b]; „Dzień, w którym gotujemy kompot z siedmiu owoców” [A17b].

Pokolenia w różny sposób tłumaczą charakter i znaczenie tego święta w rocznym cyklu obrzędowym. Osoba z pokolenia drugiego opowiedziała następującą wersję legendy: „W tym dniu mużułmanki gotują kompot z nieparzystej liczby owoców na pamiątkę Fatmy córki Muham-

¹⁴ Legenda ta jest opowiadana przez Tatarów w różnych wariantach z nazywaniem pastuszka Konkuś, Kuntuś, Kuntuś, Kontej. Z racji tego, iż legendy charakteryzują się wielowarstwowością, brak również jednego określenia w literaturze przedmiotu, por. P. Borawski, *O legendach Tatarów litewskich*, [w:] Lud, t. 66, 1982, s. 234; M. Aleksandrowicz, *Legends, znachorstwo, wróżby i gusła ludu mużułmańskiego w Polsce*, „Rocznik Tatarski” t. II, 1935, s. 369-370; M. Konopacki, *Elementy folkloru Tatarów na pograniczu polsko-białorusko-litewskim*, „Literatura ludowa” R 7, nr 1/1963, s. 39.

mada, która czekając na powrót synów z wojny przygotowywała potrawy. Kiedy dowiedziała się, że synowie nie wrócą, bo zginęli na wojnie, zrozpaczona matka wymieszała wszystkie potrawy” [A10b].

W jednej rodzinie rozmawiałam najpierw z wnuczką, a następnie z jej babcią. Siedemnastoletnia Tatarka opowiedziała: „Święto Aszura jest to mniejsze święto, mniej ważne. W tym święcie gotuje się kompot z bardzo wielu różnych składników. Ajsza¹⁵ miała siedmiu synów, których wysłała na wojnę i każdy z nich miał swój ulubiony kompot i w dniu, w którym mieli już wrócić matka nagotowała każdemu ten ulubiony kompot, to było siedem różnych kompotów i dowiedziała się że oni wszyscy zginęli i tak ze złości i nienawiści wzięła i pomieszała wszystkie kompoty” – następnie osoba dopowiedziała – „Przygotowałam się, bo wiedziałam, że przyjdiesz dzisiaj i trochę babci się zapytałam” [W1a]. Wersja babci jest nieco inna: „Ajsza miała siedmiu synów, wyprawiła ich na wojnę i kiedy wojna się skończyła zaczęła przygotowywać im jedzenie. Każdemu przyrządzała to co który lubił, jednemu to, drugiemu tamto. Później dowiedziała się, że oni nie żyją i ona te wszystkie potrawy, co gotowała to ona mieszała wszystko z rozpacz, że wszystkich synów straciła – u nas taka tradycja, że kompot się robi” [W1c]. Sytuacja, jaką miała miejsce w rodzinie ukazuje międzypokoleniowy proces przekazu legendy drogą oralną. Można zaobserwować różnice w treści legendy. W wypowiedzi wnuczki legenda przybrała już inne warianty. Dwa wątki zostały zmienione: matka przygotowuje kompot dla każdego syna, a nie jedzenie; Ajsza miesza wszystko ze złości i nienawiści, a nie z rozpacz. Przyczyn takiego stanu można upatrywać w samym procesie komunikowania i w różnicach międzypokoleniowych związanych ze znaczeniami pojęć. Babcia może zupełnie inaczej rozumieć rozpacz, niż rozumie to jej wnuczka. Również w relacji międzypokoleniowej mógł zaistnieć błąd komunikacyjny i żadna ze stron nie podjęła próby jego naprawy, nie zdając sobie sprawy, że on zaistniał. Naturalną cechą wszelkich utworów z rodzaju epiki folklorystycznej jak bajka, legenda, baśń, ballada jest ich zmienność i wielowariantowość.

Obecnie można stwierdzić dwie przyczyny zaniku legendy o Bajram Aszura. Wiele wariantów pojawiających się jednej legendy z błędami lub zanikiem pewnych motywów może doprowadzić, że legenda zaniknie w całości. Druga przyczyna to przede wszystkim edukacja religijna młodych Tatarów wykluczająca święto Aszura z kanonu świąt tatarskich. „Kiedys

¹⁵ Imię Ajsza (zamiast Fatma lub Fatima) przekazała wnuczce Babcia.

obchodziliśmy w domu jeszcze święto Aszura, ale teraz już nie, bo ono nie pasuje” [W4a].

Bardzo ważna w sferze folkloru jest rękopiśmienna literatura nazywana także ludową. W niektórych księgach religijnych (kitaby) można spotkać zapisane legendy, których wątki pochodziły z muzułmańskiego Wschodu, na przykład: O SIEDMIU BRACIACH ŚPIĄCYCH, O SALOMONIE I JEGO PIERŚCIENIU. Według S. Kryczyńskiego kitaby zawierały również fragmenty podań i kronik historycznych¹⁶.

W obszerniejszych chamaifach znajdowały się rozmaite formuły magiczne i zaklęcia stosowane przy leczeniu chorych, senniki, tablice astrologiczne i kalendarze. Kopiści tatarscy często swoje prace uzupełniali znanymi legendami i opowieściami. Czasami wzbogacali też własnymi utworami¹⁷.

Inną formą folkloru jest tworzona doraźnie modlitewna formuła wychwalająca zwana zikr. Zawiera ona w swej treści pochwałę proroków, a także znaczących osób w życiu Tatarów na przykład księcia Witolda czy Jana III Sobieskiego. Osoby z pokolenia trzeciego pamiętały jak w czasie piątkowych nabożeństw śpiewali chóralnie „zikr” „Pamiętam jak w czasie nabożeństwa wymieniano imię Księcia Witolda, który przecież dał nam Tatarom, drugą wspniałą ojczyznę” [W5c]

Folklorizm w kulturze Tatarów polskich

Współcześnie coraz częściej można zaobserwować rekonstruowanie folkloru w postaci zjawiska nazwanego folkloryzmem. Jest on zazwyczaj odmienny w porównaniu z autentycznym folklorem zależnym i wytworzonym w konkretnym kontekście kulturowym. Tatarzy polscy również próbują odbudować fragmenty folkloru. Prawdopodobnie jest to efekt uświadomienia zagrożenia utraty tożsamości etnicznej na rzecz religijnej. Warto wspomnieć, iż przez wiele lat studenci z krajów muzułmańskich podczas prowadzonych religii z dziećmi tatarskimi szczególnie nacisk kładli na „oczyszczanie tatarskiego islamu”. W efekcie osoby poddane silnym procesom islamizacji posiadają najwyższy poziom kompetencji religijnych w porównaniu ze swoimi rodzicami i dziadkami, ale również

¹⁶ S. Kryczyński, *Tatarzy litewscy...*, op. cit., s. 198-219.

¹⁷ Zob. H. Jankowski, C. Łapicz, *Klucz do raju. Księga Tatarów litewsko-polskich z XVIII wieku*, „Dialog”, Warszawa 2000.

znacznie częściej deklaruje się jako „muzułmanie”. Rekonstruowanie folkloru wydaje się być środkiem zaradczym w obecnej bardzo trudnej sytuacji Tatarów polskich.

W ostatnim czasie bardzo dużą popularność zdobywa zespół tatarski „Buńczuk”. Początki zespołu sięgają zjazdu w Sokółce. Miał on miejsce w sierpniu 2000 roku. Na początku była to recytacja wierszy i śpiew jednej z młodych Tatarek, która grała na gitarze i śpiewała zwykłą piosenkę po polsku. Dopiero po jakimś czasie zaczęła śpiewać po tatarsku. Wszyscy traktowali to jako zabawę, choć bardzo się denerwowali występując pierwszy raz na deskach sokólskiego kina. Próby odbywały się pod czujnym okiem pani Haliny Szahidewicz. Zaczęło istnieć coś w rodzaju zespołu, ale bez nazwy. Starszyzna podsunęła kilka propozycji a zespół wybrał nazwę „Buńczuk”. Aby nauczyć się tańców zaproszono zawodową tancerkę z Krymu. Pokaz, który wspólnie przygotowali, młodzi Tatarzy wykorzystują obecnie na licznych występach.

Tatarzy, aby rekonstruować swój folklor powinni poszukiwać wzorów w swoim dziedzictwie kulturowym i w przekazach starszego pokolenia. Próbować ocalać od zapomnienia to, co pozostało w pamięci najstarszego pokolenia. Odwoływanie się do tańców tatarskich i strojów Tatarów krymskich to konstruowanie nowego wymiaru folkloru tatarskiego. Tatarzy polscy nie rekonstruują folkloru, a raczej próbują go stworzyć z innych elementów często nie wszystkim znanych. Powstaje model kultury idealnej, który będzie przez kolejne pokolenia podlegał przyjmowaniu, odrzucaniu i weryfikowaniu. Kolejne pokolenia zdecydują czy zaakceptować lub zanegować nawiązanie do etniczności Tatarów krymskich, którzy obecnie znajdują się również w stanie odbudowywania własnej tożsamości kulturowej. Bez wątpienia znaczenie zespołu tatarskiego jest bardzo duże w budowaniu tożsamości kulturowej. Jak każdy zespół folklorystyczny również „Buńczuk” umożliwia identyfikowanie się z grupą własną i wyróżnianie się w świecie, gdzie kultura staje się homogeniczna. Jedną z funkcji folkloru jest podtrzymanie tradycji, stanowi bowiem źródło dziedzictwa kulturowego. Każda forma i rodzaj folkloru w znacznym stopniu przyczynia się do identyfikacji z grupą własną i konstruowania tożsamości etnicznej.

